

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3000

Vragen van het lid **Boswijk** (CDA) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *berichten dat Laos militairen naar Rusland stuurt voor hulp bij mijnenruiming* (ingezonden 8 juli 2025).

Antwoord van Minister **Brekelmans** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 3 september 2025)

Vraag 1

Bent u bekend met de berichtgeving waarin gemeld wordt dat Laos op verzoek van Moskou militairen naar Koersk stuurt om Russische troepen te ondersteunen bij het ruimen van mijnen?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Klopt het dat het hierbij gaat om zogeheten «sappeurs» die mogelijk hun opleiding onder meer hebben genoten met steun van de Europese Unie, onder programma's voor humanitaire ontmijning? Bent u bereid uit te zoeken of dit daadwerkelijk militaire ingenieurs zijn die mede door de Europese Unie opgeleid zijn?

Antwoord 2

De berichtgeving dat Laos op verzoek van Moskou militairen naar Rusland stuurt voor hulp bij mijnenruiming is tot op heden noch door Laos, noch door andere bronnen bevestigd. In gesprekken tussen de autoriteiten van Laos en de EU is navraag gedaan naar de kwestie. De autoriteiten aldaar ontkennen de berichten, wijzen op hun neutrale opstelling in de Russische agressieoorlog tegen Oekraïne en de ontbrekende capaciteit in Laos. Het kabinet ziet op dit moment geen aanleiding voor nader onderzoek. Mocht er nieuwe informatie naar voren komen die aanleiding geeft tot nader onderzoek, dan zal het kabinet dit in overweging nemen.

¹ BNR, 7 juli 2025, «Kyiv: Laos stuurt militairen naar Koersk voor hulp aan Rusland» <https://www.bnr.nl/nieuws/internationaal/10577619/kyiv-laos-stuurt-militairen-naar-koersk-voor-hulp-aan-rusland>

Vraag 3

Wat is de aard en omvang van de steun die de Europese Unie (of Nederland afzonderlijk) verleent of heeft verleend aan Laos in de vorm van militaire of civiele trainingen, materieel of financiële steun voor capaciteitsopbouw op het gebied van mijnenruiming?

Antwoord 3

In de periode 2016–2020 heeft de EU naar schatting 5 miljoen euro bijgedragen aan humanitaire ontminningsactiviteiten in Laos. Deze steun betrof financiering voor het *United Nations Development Programme*, de Laotiaanse ontminningsinstanties en NGO's die zich inzetten voor ontminning in Laos, zoals UXO Lao en de Mines Advisory Group. De steun was gericht op slachtofferhulp, verwijdering van landmijnen, en risicovoorlichting over eerstehulpverlening en het veilig omgaan met landmijnen. Er is geen EU-steun aangewend voor steun aan militaire structuren.

In de periode 2012–2023 heeft Nederland in totaal 6,7 miljoen euro bijgedragen aan humanitaire ontminningsactiviteiten in Laos. Deze steun werd uitgevoerd via een partner INGO. Met deze bijdrage zijn landmijnen geruimd, is mogelijk besmet gebied in kaart gebracht, is risicovoorlichting aan de bevolking gegeven en slachtofferhulp verleend. Ook zijn lokale autoriteiten ondersteund bij databeheer en het toezien op kwaliteitsstandaarden in relatie tot ontminning. De financiering kwam uit ODA-middelen. Er is ook geen Nederlandse steun aangewend voor steun aan militaire structuren.

Vraag 4

Welke voorwaarden en garanties zijn er gevraagd (en verkregen) over het gebruik van de expertise die met steun van de Europese Unie is opgedaan?

Antwoord 4

Voor zover bekend is de EU-steun altijd gericht geweest op verwijdering van landmijnen, het in kaart brengen van besmette gebieden, slachtofferhulp, en risicovoorlichting over hoe veilig om te gaan met mijnen in Laos, en zijn deze activiteiten ook altijd tot deze regio beperkt gebleven.

Vraag 5

Deelt u de mening dat er een zo stevig mogelijk signaal richting Laos (en andere landen) afgegeven moet worden dat steun geven aan Rusland, zodat die de agressieoorlog tegen Oekraïne voort kan zetten, volstrekt niet geaccepteerd wordt, omdat dit land (en anderen) zich anders mogelijk aangemoedigd voelt om meer steun te verlenen?

Antwoord 5

Het verlenen van directe of indirecte steun aan Rusland in het kader van de illegale en onrechtvaardige oorlog tegen Oekraïne is volstrekt onaanvaardbaar. Nederland onderstreept dit standpunt consequent in bilateraal en multilateraal verband, en benadrukt daarbij doorlopend dat het faciliteren van Russische agressie door derde landen duidelijke consequenties zal hebben.

Vraag 6

Deelt u de mening dat dit soort acties door Laos in strijd zijn met de Europese lijn om geen militaire ondersteuning te geven aan Rusland, en dat dit gevolgen moet hebben voor de diplomatieke en economische relatie met Laos?

Antwoord 6

Zie antwoord 2 en 5.

Vraag 7

Bent u bereid binnen de Europese Unie aan te dringen op (her)onderzoek van bestaande partnerschappen en steunprogramma's met Laos, in het licht van deze recente ontwikkeling? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 7

Conform mijn antwoord op vraag 2 en vraag 3 is (her)onderzoek van bestaande partnerschappen en steunprogramma's met Laos op dit moment niet aan de orde. Het kabinet zal verdere berichtgeving nauwgezet blijven volgen.

Vraag 8

Welke diplomatieke stappen heeft Nederland inmiddels gezet of is Nederland van plan te zetten richting de regering van Laos om de stap om militaire ingenieurs naar Rusland te sturen af te keuren?

Antwoord 8

Via de EU is opheldering gevraagd aan Laos. Conform mijn antwoord op vraag 2 zijn verdere diplomatieke stappen op dit moment niet aan de orde.

Vraag 9

Bent u bereid om – indien deze inzet van Laotiaanse militairen doorgang vindt – zowel op bilateraal niveau als binnen EU-verband te pleiten voor gerichte maatregelen, waaronder het opschorten van steunprogramma's, visummaatregelen voor Laotiaanse betrokkenen en eventueel sancties?

Antwoord 9

Indien de berichtgeving bevestigd wordt zal het kabinet zich beraden op passende maatregelen. Dit is op dit moment echter niet aan de orde, conform mijn antwoord op vraag 2.

Vraag 10

Op welke manier wordt in bredere zin geborgd dat militaire of civiele trainingen gefinancierd door de Europese Unie of Nederland niet (in)direct bijdragen aan operaties van Rusland of zijn bondgenoten?

Antwoord 10

Nederland en de Europese Unie hanteren strikte toetsingskaders om te voorkomen dat militaire of civiele trainingen aan operaties van Rusland of diens bondgenoten bijdragen. Daarnaast hanteren missies een eigen «due dilligence» beleid waarin missie-specifiek afwegingen over het delen van kennis en informatie worden gemaakt.

Nederland heeft voor veiligheidsmissies interne wegingskaders, waarbij altijd een inschatting van onbedoelde neveneffecten en afbreukrisico's bij een Nederlandse missie-bijdrage wordt gemaakt. Daarnaast is een politiek-bestuurlijke toets gebruikelijk en is er actief programma-monitoring. Ook worden financiële bijdragen bij verschillende missies via internationale non-gouvernementele organisaties gedaan, om corruptie en doorsluizing van financiële middelen tegen te gaan.